

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI – KLASA 6

Ocenianie z muzyki ma przede wszystkim wspierać rozwój ucznia, motywować do systematycznej pracy i aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym. Przy ustalaniu oceny uwzględnia się poziom opanowania wiadomości i umiejętności, a także **wysiłek, zaangażowanie, systematyczność i postępy ucznia w stosunku do jego indywidualnych możliwości.**

1. Obszary podlegające ocenianiu

Ocenie podlegają w szczególności:

- wiedza i terminologia muzyczna,
- słuchanie i analiza muzyki,
- śpiew,
- gra na instrumentach,
- odczytywanie i stosowanie zapisu nutowego,
- wykonywanie ćwiczeń rytmicznych,
- znajomość polskiej i światowej kultury muzycznej,
- znajomość wybranych kompozytorów i ich twórczości,
- rozpoznawanie form, gatunków i stylów muzycznych,
- działania twórcze,
- wypowiedzi na temat muzyki,
- aktywność i zaangażowanie podczas lekcji,
- praca indywidualna i zespołowa.

Umiejętności praktyczne są oceniane z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji ucznia. Podstawą oceny jest przede wszystkim **postęp i wkład pracy**, a nie porównywanie ucznia z innymi.

2. Szczegółowe treści i umiejętności

Śpiew

Uczeń:

- śpiewa poznane piosenki z repertuaru polskiego i światowego;
- śpiewa w grupie, zachowując właściwe tempo, rytm i melodię;
- zna teksty poznanych piosenek;
- stosuje podstawowe zasady prawidłowego śpiewu;
- interpretuje piosenkę zgodnie z jej charakterem;
- rozpoznaje podstawowe rodzaje głosów wokalnych;
- rozpoznaje głos żeński i męski oraz podstawowe typy głosów solowych;

- zna pojęcia związane z chórem i śpiewem wielogłosowym;
- podejmuje próby śpiewania w prostym układzie wielogłosowym.

Gra na instrumentach

Uczeń:

- wykonuje poznane melodie na instrumencie wykorzystywanym podczas lekcji;
- gra proste melodie z zapisu nutowego;
- wykonuje akompaniamenty rytmiczne;
- utrzymuje właściwe tempo podczas gry;
- współpracuje z innymi uczniami podczas wspólnego muzykowania;
- stosuje odpowiednią technikę gry;
- potrafi dostosować sposób wykonania utworu do jego charakteru;
- podejmuje próby samodzielnego wykonania prostych fragmentów utworów.

Rytm i zapis muzyczny

Uczeń:

- rozpoznaje i stosuje poznane wartości rytmiczne i pauzy;
- rozumie i odczytuje oznaczenia metryczne;
- wykonuje ćwiczenia rytmiczne;
- rytmizuje teksty;
- odczytuje prosty zapis rytmiczny i melodyczny;
- rozpoznaje podstawowe oznaczenia tempa, dynamiki i artykulacji;
- rozumie znaczenie podstawowych oznaczeń wykonawczych;
- stosuje poznane oznaczenia podczas śpiewu i gry;
- rozpoznaje powtarzające się i kontrastujące fragmenty utworu.

Słuchanie i analiza muzyki

Uczeń:

- aktywnie i świadomie słucha muzyki;
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki: rytm, melodię, tempo, dynamikę, artykulację, barwę i harmonię;
- określa charakter słuchanego utworu;
- rozpoznaje wybrane instrumenty i głosy;
- rozpoznaje zespoły wykonawcze;
- rozpoznaje podstawowe rodzaje i gatunki muzyki;
- rozpoznaje poznane formy muzyczne;

- potrafi wskazać podobieństwa i różnice między słuchanymi utworami;
- wypowiada się na temat słuchanej muzyki z wykorzystaniem poznanej terminologii;
- rozpoznaje wybrane utwory na podstawie charakterystycznych cech.

Formy muzyczne

Uczeń:

- zna podstawowe zasady budowy utworu muzycznego;
- rozpoznaje formę AB i ABA;
- rozumie pojęcie repryzy i kontrastu;
- rozpoznaje rondo;
- rozpoznaje wariacje i zna podstawową zasadę ich budowy;
- rozpoznaje wybrane formy instrumentalne i wokalne omawiane podczas zajęć;
- potrafi wskazać części utworu na podstawie słuchania;
- dostrzega zależności pomiędzy budową utworu a jego charakterem.

Muzyka polska

Uczeń:

- zna najważniejsze informacje dotyczące wybranych polskich kompozytorów;
- zna podstawowe fakty dotyczące życia i twórczości Fryderyka Chopina;
- rozpoznaje wybrane utwory Fryderyka Chopina;
- zna znaczenie twórczości Chopina dla polskiej i światowej kultury;
- zna wybrane informacje dotyczące Stanisława Moniuszki;
- rozpoznaje wybrane przykłady polskiej muzyki artystycznej i ludowej;
- zna wybrane polskie pieśni i tradycje muzyczne;
- dostrzega związki muzyki z historią i kulturą Polski.

Muzyka europejska i światowa

Uczeń:

- zna wybranych kompozytorów reprezentujących różne epoki;
- potrafi powiązać kompozytora z wybranym utworem;
- rozpoznaje podstawowe cechy muzyki wybranych epok;
- dostrzega różnice między muzyką różnych okresów historycznych;
- zna przykłady muzyki klasycznej, ludowej i popularnej;
- rozumie znaczenie muzyki jako elementu dziedzictwa kulturowego.

Muzyka ludowa i tradycje muzyczne

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane polskie tańce narodowe i ludowe;
- zna charakterystyczne cechy wybranych tańców;
- rozpoznaje charakterystyczne rytmy i metrum tańców;
- zna przykłady polskich pieśni ludowych;
- dostrzega związek muzyki ludowej z tradycją i regionem;
- rozpoznaje wybrane instrumenty ludowe;
- zna znaczenie folkloru dla polskiej kultury.

Działania twórcze

Uczeń:

- tworzy i wykonuje proste rytmy;
- rytmizuje tekst;
- podejmuje próby improwizacji rytmicznej, melodycznej i ruchowej;
- tworzy proste melodie;
- tworzy proste akompaniamenty perkusyjne;
- przygotowuje ilustrację dźwiękową do tekstu, obrazu lub opowiadania;
- wykorzystuje poznane wiadomości i umiejętności w działaniach twórczych;
- współpracuje z innymi podczas realizacji zadań muzycznych;
- potrafi zaprezentować własny pomysł muzyczny.

3. Wymagania edukacyjne według stopni

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla klasy 6;
- samodzielnie i twórczo wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- prawidłowo i samodzielnie śpiewa poznane piosenki;
- sprawnie gra poznane melodie i akompaniamenty;
- samodzielnie odczytuje zapis nutowy;
- bezbłędnie wykonuje ćwiczenia rytmiczne;
- rozpoznaje i charakteryzuje poznane formy, gatunki i rodzaje muzyki;
- potrafi dokonać samodzielnej analizy słuchanego utworu;
- rozpoznaje poznane instrumenty, głosy i zespoły wykonawcze;
- zna najważniejsze informacje o kompozytorach omawianych w klasie 6 oraz rozpoznaje ich wybrane dzieła;

- zna znaczenie twórczości Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszki;
- rozpoznaje wybrane utwory Chopina;
- zna i charakteryzuje wybrane polskie tańce narodowe i ludowe;
- samodzielnie podejmuje działania twórcze;
- tworzy własne rytmy, melodie i proste akompaniamenty;
- aktywnie i twórczo uczestniczy w pracy zespołowej;
- wykazuje szczególne zainteresowanie muzyką i rozwija swoje uzdolnienia;
- osiąga sukcesy w konkursach, przeglądach lub innych formach aktywności muzycznej albo prezentuje umiejętności wykraczające poza wymagania programowe.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem klasy 6;
- samodzielnie śpiewa większość poznanych piosenek;
- poprawnie wykonuje melodie i akompaniamenty na instrumencie;
- prawidłowo wykonuje ćwiczenia rytmiczne;
- sprawnie posługuje się prostym zapisem nutowym;
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki;
- rozpoznaje poznane instrumenty, głosy i zespoły wykonawcze;
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne, w tym ABA, rondo i wariacje;
- potrafi określić charakter słuchanego utworu;
- zna podstawowe informacje dotyczące poznanych kompozytorów;
- zna najważniejsze informacje dotyczące Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszki;
- rozpoznaje wybrane utwory Chopina;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe i ludowe;
- potrafi wypowiedzieć się na temat słuchanej muzyki, stosując właściwą terminologię;
- samodzielnie wykonuje zadania twórcze;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i pracy zespołowej.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone wymaganiami rozszerzającymi;
- poprawnie śpiewa poznane piosenki;
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje poznane melodie na instrumencie;
- wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne;

- odczytuje prosty zapis nutowy;
- zna podstawowe wartości rytmiczne, oznaczenia tempa i dynamiki;
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki;
- rozpoznaje większość poznanych instrumentów;
- zna podstawowe formy muzyczne omawiane na lekcjach;
- zna podstawowe informacje o wybranych kompozytorach;
- zna najważniejsze informacje o Fryderyku Chopinie i Stanisławie Moniuszce;
- rozpoznaje wybrane polskie tańce narodowe;
- potrafi określić podstawowe cechy słuchanego utworu;
- wykonuje proste zadania twórcze;
- pracuje systematycznie i aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki;
- z pomocą nauczyciela wykonuje wybrane piosenki;
- podejmuje próby gry na instrumencie;
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne;
- rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne;
- zna wybrane oznaczenia muzyczne;
- zna niektóre podstawowe terminy muzyczne;
- rozpoznaje część poznanych instrumentów;
- zna podstawowe informacje dotyczące wybranych kompozytorów;
- zna wybrane informacje o Fryderyku Chopinie;
- rozpoznaje niektóre polskie tańce narodowe;
- z pomocą nauczyciela potrafi wskazać podstawowe cechy słuchanego utworu;
- wykonuje proste zadania muzyczne przy wsparciu nauczyciela;
- podejmuje pracę podczas lekcji.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności konieczne w stopniu umożliwiającym dalszą naukę;
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze zadania muzyczne;
- podejmuje próby śpiewania poznanych piosenek;
- podejmuje próby gry na instrumencie;

- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje pojedyncze podstawowe wartości rytmiczne i oznaczenia muzyczne;
- posiada fragmentaryczną wiedzę dotyczącą terminów muzycznych;
- rozpoznaje niektóre instrumenty lub głosy;
- przy pomocy nauczyciela wskazuje podstawowe informacje dotyczące słuchanego utworu;
- podejmuje działania muzyczne, choć wymaga zachęty i wsparcia;
- wykazuje minimalne zaangażowanie pozwalające na dalsze zdobywanie wiadomości i umiejętności.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wymagań koniecznych przewidzianych dla klasy 6;
- nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, wykonać podstawowych zadań muzycznych;
- nie podejmuje prób śpiewu, gry ani wykonywania ćwiczeń rytmicznych;
- nie zna podstawowych terminów i wiadomości muzycznych;
- nie wykazuje zaangażowania w pracę podczas zajęć;
- braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie podstawowych kompetencji muzycznych.

Ocena niedostateczna jest stosowana wyjątkowo, zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny w terminie i na zasadach określonych w Statucie Szkoły.

4. Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia

Ze względu na specyfikę muzyki osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- sprawdziany i kartkówki z wiedzy muzycznej;
- odpowiedzi ustne;
- ćwiczenia słuchowe;
- śpiew;
- grę na instrumencie;
- ćwiczenia rytmiczne;
- rozpoznawanie instrumentów, głosów, form i gatunków muzycznych;
- rozpoznawanie utworów i kompozytorów;
- wypowiedzi na temat słuchanej muzyki;
- działania twórcze;
- projekty i prezentacje;

- pracę indywidualną i zespołową;
- aktywność podczas lekcji.

5. Zasady ustalania oceny klasyfikacyjnej

Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z muzyki nauczyciel bierze pod uwagę w szczególności:

- stopień opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania;
- postępy ucznia;
- wysiłek wkładany w wykonywanie zadań;
- zaangażowanie i aktywność podczas zajęć;
- systematyczność pracy;
- umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce;
- udział w śpiewie, grze na instrumentach i działaniach twórczych;
- umiejętność współpracy podczas muzykowania zespołowego;
- rozwój zainteresowań i uzdolnień muzycznych.

W przypadku muzyki szczególne znaczenie ma **wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć**, zgodnie ze Statutem Szkoły.

Umiejętności praktyczne, takie jak śpiew i gra na instrumencie, ocenia się z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji ucznia. Brak uzdolnień muzycznych nie może być sam w sobie podstawą do obniżenia oceny, jeżeli uczeń systematycznie pracuje, angażuje się w zajęcia i osiąga postępy.

6. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia zgodnie z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz zaleceniami zawartymi w dokumentacji dotyczącej ucznia.